

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal : Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.	Előfizetési árak : Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.*	Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona.
<p>Járásunk megcsonkítása.</p> <p>Zalavármegyében újra rendezték a körjegyzőégeket. Sümege vidéke is kapott egyet, Kisgörbő székhellyel. Hozzácsatolták Döbröce, Nagygörbő és Vindornyaszállás községeket.</p> <p>Mikor a vármegye közgyűlése elé került a dolog, a közgyűlés a józan észre hallgatva, ezt az új jegyzőséget a sümegei járásba csatolta. Máshová nem is csatolhatta, mert a községek közül kettő: Döbröce és Nagygörbő közigazgatásra eddig is a sümegei járásba tartozott, mind a négynek pedig járásbíróvá, adóhivatala, körjegyzősége Sümege volt és van.</p> <p>A sümegeiek szépen a fülikre feküdtek és a vármegye határozatában megnyugodtak. Avagy jobban mondván az egész dologgal nem törődtek, erre fitymát se vetettek.</p> <p>Nem úgy az élelmes szentgrótiak.</p> <p>A vármegye határozatát megfélembeszték, aláírásokat szerezve szép szóval rábeszéléssel, presszióval. Míg Sümege aludt, addig Szentgrótot mozgólódott, tett, informált, befolyást szerzett és el is vitte a pálmát, — a belügyminisztérium az alispán fölterjesztése és a föllebezés következtében a vármegye határozatát megsemmisítette s a kisgörbői körjegyzőséget a szentgróti járásba csatolta.</p> <p>Csak most, hogy a vármegye megküldötte a belügyminiszter határozatát,</p>	<p>csak most ébredtek föl az érdekelt községek is. Az ébredés nagyon kellemetlen volt és erős izgalmat keltett. Mert az intézkedés erősen érdekükbe ütközik. Hogyne! Még Kisgörbő és Vindornyaszállás is a sümegei járásba vágyakozik. Hogy egy helyt legyen minden hivatala. Hogy ne kelljen ma Sümege jönnie az adóhivatalba, holnap Szentgrótra szolgabíróiba, holnapután pedig ismét Sümege a járásbíróvához, ügyvédhez, körjegyzőhöz, takarékbába, boltba, piacra.</p> <p>Emellett az is a Sümegehez való csatlakozásra buzdítja őket, hogy télvíz idején, mint most is, szinte lehetetlen Szentgrótra jutniok. A huszonyai hegyen át járhatatlan az út s éppen most panaszolták görbői emberek, hogy a havazás következtében eltorlódott út miatt lehetetlen Szentgrótra jutni s egyébkor is az elhanyagolt uton a lelkük fáj barmaik kinzásán, annyira megviseli ezeket a rossz út</p> <p>A 4 község lakossága éppen nem akarja, hogy körjegyzőségüket a szentgróti járásba kebelezzék. Összegyűlnek egyenkint is, közösen is gyűlésre, kívánságukkal a helytelenül informált minisztertől a helyesen informálthoz fordulnak s kérik, hogy előbbi határozatát megváltoztatva, körjegyzőségüket Sümegehez csatolja, hogy ekként ne két, hanem csupán csak egy hivatali középpontjuk legyen.</p>	<p>Sümeget is érzékenyen érinti ez az elcsatolás. Főképpen iparosainkat, kereskedőinket. Mert részben elvesztik a 4 község fogyasztását, evvel pedig amúgy sem nagy fogyasztó vidékiünk csökkenni fog. Éppen ezért Sümege is sorompóba kell lépnie, hogy a 4 község kívánságát teljes erejével támogatassa. Ha annak a 4 községnek lakossága nem kívánna a sümegei járásba csatlakozni, bizony nem íránk erről a dolgról egy betűt sem. De mivel ez a kívánságuk, mert ez felel meg gazdasági és egyéb érdekeiknek, azért Sümege, a maga érdekeit amazokéval összeegyeztetve, elkerülhetetlen erkölcsi kötelessége, hogy a kérdésben állást foglaljon s a határozat megváltoztatását előmozdítsa. És mi meg vagyunk győződve, hogy a belügyminiszter az ő országosan ismert, pártatlan igazságszeretetével meghallgatja a jogos kívánságot s teljesíti is azt. Mert végre is a nép kívánsága a legfőbb. Nem a nép van a hivatalért, hanem a hivatal a népért.</p> <p>Sümege még a maga érdekéből is elvárhatja ezt. Városunk félszázad óta nevezetes áldozatokhoz kulturális téren. Emiatt visel akkorra községi terhet, mint Sümege négy-szer-öt-ször nagyobb városok, ahol eleven forgalom és közigazdasági élet van. Sümege mégis mindig mostoha gyermek volt. Eddigél semmiféle istápolásban nem részesült. Oka jó maga is, vezető em-</p>
<p>Nyelvében él a nemzet.</p> <p>Hallgatom a derék műkedvelők játékát. Folyékonyan, szépen ömlik ajkukról az édes magyar szó. Egyszer lágyan, dallamosan, mint a pacsirta szava, máskor dörögve, mint az ég zengése. Gyönyörködöm benne.</p> <p>Olykor-olykor azonban bele-beleszuródik a fülembé egy-egy szó. Mintha tüvel döfnének bele. Mikor az elfajta írásos kiejtés üti meg a fülemet:</p> <p>— Édes any-ja!</p> <p>— Mond-ja, lelkem! merre visz az út-ja?</p> <p>— Él-je a haza! stb.</p> <p>Micsoda csúf, fülsértő, hibás kiejtés! Fekélyek a magyar beszéd tisztaságán. Miért nem ejtik úgy, ahogy kell:</p> <p>— Édes anyja!</p> <p>— Mongya, lelkem! merre visz az útja?</p> <p>— Éjjen a haza!</p> <p>Hisz Kisfaludy Sándor idejében így is irták.</p> <p>Kérjük a rendező urakat, hogy jövőre figyelmeztessék erre a kiejtésbeli súlyos hibára a szereplőket.</p> <p>* Az erdők királyában van egy cigány leány szerep is. Személyesítője remekül adta. Ugy megrákták a-val a beszédét, akár csak a faluszeleli cigány:</p>	<p>Á édes galámbom, éljön érted az érdő hátalmás királya . . .</p> <p>Hallva a remekül visszaadott cigányos kiejtést, nem tudtam megállni, hogy meg ne jegyezzem:</p> <p>— Ime, a jövő magyar úri osztályának beszéde. Mert a főváros röntött járgonja éppen ebből a töből hajtott s az affektáló úri osztály egy-kettőre elfogadja azt. Hiszen már a legutolsó göcseji faluban is meg-megüti füllünket ez a kiejtés. Sümegeben meg már számos áldozata van. Tösgyökeres sümegeiek is. Csak hogy azt hiszik róluk, hogy Budapestről, Sáros vármegyéből vagy — valami cigány putriból kerültek ide.</p> <p>* Mese! Százszor halljuk ma ezt a szót, mint a szép, a nagyszerű, a pompás, a csodálatos kifejezőjét.</p> <p>— Mátis Mariska jól játszotta a cigányleányt!</p> <p>— Mese!</p> <p>— A csaplárosné ugyancsak természetesen alakított.</p> <p>— Mese!</p> <p>— A fiatal pár is ügyesen megjátszotta szerepét.</p> <p>— Mese!</p> <p>— Kötő lakoma volt!</p> <p>— Mese!</p>	<p>Hát ne gondold, édes magyarom, hogy e párbeszédben a mese szó azt jelenti: mesebeszéd, nem úgy van, nem igaz! Ellenkezően, a mese szó fokozza a cselekvés módját s azt akarja kifejezni: nagyszerűen, kitünően, remekül, csónálatosan.</p> <p>Ha még azt mondanák: mesésen, isten neki!</p> <p>* A magyar nyelv — igen helyesen! — a valótlan állítást mondja mesének, mesebeszédnek. Ma a művelt magyarok ellenkező értelműre akarják átfordítani s az állítás igazságának vagy a mód fokozásának erősítését jelzik vele. Még pedig únas-úntalan. Pokolba ezzel a mesével!</p> <p>* Nem szeretek kibicelni. De néha-napján megcsik rajtam. Ilyenkor boszankodva halom, mennyire megmételezte a germán szellem a kártya nyelvét is. Holott a kártyázást ugyancsak magyar nemzeti foglalkozásnak tartjuk.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. — Bemegyek! 2. — Bemondom a kontrát! Bemondom az uhot! 3. — Beerősítem egy kvarttal! 4. — Ki jön ki? Én jövök ki. 5. — Átkozott lapom jár! stb. <p>Ezek a rút magyartalanságok már egészen beleették magukat a kártyás magyar vérebe.</p>

bereri is, akik éppen nem dolgoztak azon, hogy városunk kulturális fejlődésének és áldozatkészségének megfelelő gondozásban is részesüljön. Így azután élelmesebb, ügyesebb, községük javát szívükön viselő férfiak el is vitték orra elől a cseresnyés tálat. A gáncs tehát csak jó magunkat illet. Tessék tehát valahára talpra állani. Ebben a kérdésben is. Annál is inkább, mert Sümeg érdeke ugyanazos az idekivánczó községek óhajtsával és jogos érdekeivel is.

Pusztulunk, veszünk!

Mintha a magyar nemzet lassú elvérzésben volna. Ezer év ádáz küzdelmei, török, tatár, német szertelen dúlásai nem tudták elpusztítani a magyar népet. Most mintha az erős szittyia nemzet belső elvérzés által haladna lassan-lassan az enyészet felé.

Pusztulunk, veszünk!

Az amerikai kivándorlás millió munkás kartól fosztja meg a nemzetet. Akik itthon maradnak, azoknak sorait veszedelmes kórok sorvasztják.

A tüdővész gyilkos nyavalyája állandóan tizedeli a népet. Most már évenként 74—75 ezerre rúg azoknak a száma, akiket ez az alattomos, de borzasztó betegség fektet a sírba. Akik pedig ott hordják a tüdejükben ezt az életenyészítő kórt, azoknak száma jóval meghaladja a milliót.

És nem elég ez az állandó gyilkos betegség. Sűrűen lépnek föl az időszakos járványok: a kanyaró, a vörheny, a torokgyík, a difteritisz. Mig a tüdővész a felnőtteket pusztítja, addig ezek a betegségek a nemzet jövőjét, reményben dúsz virágait: a gyermekeket hervasztják korai sírba.

Zala vármegye vezet a tuberkulózis szomorú, gyászos statisztikájában.

Járásunkban pedig éppen most uralkodik az említett négyféle gyermekbetegség: a kanyaró, a vörheny, a torokgyík és a difteritisz. Szinte járásunk minden községét meglepte. Egyikben-másikban hetekig, sőt hónapokig állandó tanyát ver egyik-másik betegség. És hasonló szomorú állapotok fordulnak elő más járásokban is.

Nagy csapás ez rajtunk. Kettős veszedelem népiünkön. Pusztítja az emberi életet s megakasztja népiünk kulturális fejlődését is, mert egyes helyeken hónapokon át szünetel az iskola.

A bajok elhárítása pedig nem könnyű feladat. Sőt nagyon erős, nagyon nehéz, mert népiünk viszonyai és életszokásai kedvezők a bajok föllépésének, elterjedésének és állandósításának.

Népiünk az egészséggel szemben vastag közönnyel és tudatlansággal viseltetik. Nem hisz a kórok fertőző természetében. Ez megkönnyíti, hogy a föllépett esetek hamarosan tovább terjedjenek s járványszerűvé emelkedjenek. Kedvezőek erre a rossz lakásviszonyok. Alacsony, kicsiny, nedves, földes szobában lakik népiünk. Télen át ott süt, főz, mos. A szellőztetés ismeretlen fogalom előtte, félti azt a bűzhődt meieget, amelyet a test párolgása, a tüdő lélegzése, a mosás gőze, a főző ételek átható szaga a testrelekre nyomasztó atmoszférává emel.

Ehhez az atmoszférához járul az alkoholumizmus. Ez segíti megfertőzteni, romlottá tenni vérét és előmozdítja, hogy minden kórság iránt fogékonnyá váljék a test.

Midőn pedig a betegség, bármily veszedelmes is, föllépett, szegénységében és tudatlanságában titkolja a bajt. Nem hí orvost. Rábizsa magát teljesen a jó Istenre. Nem ismeri a mondást: Segíték, fiam, de iparkodjál magad is. Vagy ha már a büntetésről féltében orvost hi, akkor teszi, mikor a mentés lehetetlenné válik, az elszigetelés késő, a bajt a látogatók szerte hurcolták más családokba is.

De nem is tartja meg szigorúan az orvos utasításait. Mert itt sem hisz, mint oly sok dologban az *urak* tudományában. Nem egyszer láttunk kanyaró kiütésekkel tele gyermekeket az uccán, sőt láttuk, midőn az édes anya kanyarós kisedetét az uccán karján vitte.

Igy lesznek egyes alacsony, szűk, nap melegtől és világosságtól nem járt piszkos, nedves lakások állandó járványfészkekké, amelyekből azután időnként útra kelnek a nyavalyák, hogy egész uccákat, falukat, városokat hatalmukba kerítsenek.

Ennek a pusztításnak teljes erővel ellene kell állnunk.

Első kötelesség, hogy ragadós betegség jelentkezése esetén a baj elszigeteléséről gondoskodjék a hatóság. E célból szigorúan rendelje el, hogy minden egyes esetet azonnal jelentenek be a hatóságnak, a beteghez azonban orvost hívjanak s aki ezt elmulasztja, azt szigorúan büntessék is meg. Tiltsa el a betegek és halottak látogatását, a népes halotti torokat, sőt a ragadós betegségben elhunytakat azonnal tegyék a koporsóba, s nyomban szállítsa el a hullaházba. Mert elvégre is egyetlen egy emberi élet drágább, mint akármilyen szép ősi hagyományos népszokások kultiválása.

Holott szép, jó, rövid, magyaros szólásmódok vannak ezekre. Pl.

1. — Játék! Makk. Zöld. Tök. Vörös. Vagy hozzátéhetik a színhez: játék!
2. — Kimondom a kontrát. Megkontarázom. Kontra!
3. — Megerősítem egy kvárttal! Kvárt! Segíték egy kvárttal.
4. — Ki az első? Ki játszik ki?
5. — Átkozott rossz kártyám jár.

Kevés jó akarattal leszokhatnának ezekről a német hatásokról. Annál is inkább, mert csak néhány éve terjedtek el.

*

Szintén néhány éve kezdték a lapok a *leközli* németes formát használni. Ma azután a *le* igekötőnek ez a használata mint a kosz lepte el nyelvünket. Egyes igekötőket valósággal nyaktilóra visz.

És nem csupán az intelligensebb osztály használja. Ezekről meg a krajcáros ujságból

hamarosan átragadt a népre is. És máris nagy sereg analógiát teremtett. Példák:

— Leszerződtem, jegyző úr, kérek munkakönyvet.

— A zsidók jobb fánkot sütnek, mert borral *van* ledagasztva a tészta.

— Leromlott automobilt csak nem veszek. (Eddig a magyarnak csak az ember vagy az állatja romlott le).

Sőt még a HÉT is leadja Lovik Károlynak gyönyörű tárcáját.

*

Legyen elég most ennyi. Máskor majd folytatjuk. Még csak azt kívánjuk, vajha mielőbb akadna újabb Szarvas Gábor, aki maró szatirjával kiégetné nyelvünkől ezeket a fekélyeket.

A lakásokat, amelyekben ragadós beteg volt, alapos fertőtlenítést rendelje el, hogy a járványnak utolsó csírája is elpusztítható legyen.

Legfőbb kötelesség azonban az, hogy népiünk közgazdasági helyzetét és a közegészségügy viszonyait emeljék. A statisztika a számok rideg igazságával tanúsítja, hogy mindenféle betegség a legszegényebb néposztályokban pusztít leghatalmasabban. Az alsó néposztály halálozásának statisztikája erősen födözi a módosabbakét. Természetes dolog ez! Hisz a halál pusztításának a rossz táplálkozás, a rossz lakás, a rossz levegő és a helytelen életmód a legbiztosabb melegágya.

Közegészségünket pedig javítani kell az egész vonalon. Népiünket rá kell kapadni, hogy alacsony, szűk, sötét, dohos, földes lakását alakítsa át. Az emelkedő munkabéreket ne az alkoholra, hanem lakásának és táplálkozásának javítására fordítsa. Építsenek egészséges és tágas munkás lakásokat a földbirtokosok, a gyárosok, az ipartelepek tulajdonosai.

Gondoskodjék az állam, hogy a nagyobb községekben a mai kor higienikus követeléseinek megfelelő kórházak valahára föllépjenek. (Hála Ramassetter Vincének, Sümegnek ez a kórháza a város minden megterhelése nélkül megvan.)

Gondoskodjék az orvosi rendnek tisztességes, sok tanulmányának, nehéz és rendkívül fontos hivatásának megfelelő javadalmazásáról. Közegészségügyi viszonyainknak igen kényes oldala ez! Hisz évenként százával fordulnak elő a betöltetlen hivatalos orvosi állások, az orvosok száma pedig egyre csökkenőben van. Ha a javítás másképp nem lehetséges, államosítani kell a közegészségügyet.

A helyi hatóságok elsőrendű kötelességüknek ismerjék a köztisztaság ellenőrzését és biztosítását. Ne tőrjenek meg semmi piszkot, szemetet, szennyes vizet uton, utcán. Ellenőrizze még a magán udvarok tisztaságát is. Mert a piszkos gyűjtő medencéje mindenféle nyavalya mindenféle baktériumának.

Az arra módos községek gondoskodjanak csatornázásról, vízvezetésekről, amelyek a közegészségügy javításának hathatós tényezői.

A közegészségügyi ismeretek tanítása pedig a népiskolától föl minden intézetnek tárgya legyen. Mert csak így lehet eleven érzéket és érdeklődést nevelni népiünkbe az egészségügy kérdéseiről.

Az emberi élet a legelső nemzeti tőke. Pusztulóban, veszőben van nálunk ez a mindennél becsesebb nemzeti kapitális. Meg kell ezt gátolnunk, bármekkora áldozatokba kerüljön is ez. Ez pedig csakis akképp lehet, hogy közegészségügyünket a virágzásra lehető magas fokra emeljük. Ebben az áldozatkészségben egyesülnie kell az egész társadalomnak, a helyi hatóságoknak, a kormánynak, az államnak.

Mert a jó egészségből fakad a testi és szellemi munkaerő.

Ennek a munkaerőnek elsatnyulása nagy nemzeti veszedelem. Másrészt ez a munkaerő teszi gazdaggá és megelégedetté a nemzetet.

Biztosítanunk kell tehát ezt a munkaerőt a jelennek is, de a jövőnek is.

— **Szénkénegezők.** A szénkénegezés lassan elterjedt a kis szőlőbirtokosok körében is. A múlt év folyamán Sümegen 61, Csabrendeken pedig 41 szőlősgazda szénkénegezett. A sümegvidéki gazdakör ezek névjegyzékét a törvényes adóleengedés végett áttette az illető községek elöljáróságaihoz.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-actív

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszuvalásból szenvedőknek. Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz rádium tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. Főszéküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható: Sümegen Darnay Kálmán kereskedésében és minden jobb gyógyszerész és fűszerüzletben. Kis üveg 30 f, nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz mely, kúrában is kapható.

Községeink nevei.

Az országos törzskönyvbizottság az eddigi nevek, történelmi adatok stb. alapján megállapította a községek helyes elnevezését; azután a község határozott abban a kérdésben, esetleg minő nevet akar használni, végül pedig a törvényhatósági bizottság hozott határozatot s ez újra az országos bizottság elé került a községek neveinek megmagyarosítása végett.

Zalavármegyében nagyon sok község neve meg fog változni, mert az összes idegen hangzású neveket megmagyarosítják és több egyesített község nevéét összevonják.

A következőkben felsoroljuk azokat a községeket, amelyek nevei változni fognak. A zárjelben levők a javaslatba hozott új nevek.

Az alsólendvai járásban. Adriánc (Adorjánfalva), Alsó-Bisztrice (Alsóbeszterce), Alsó Lendvalakos (Alsólakos), Baksa-Győrfa (Kerkabaksa), Barabás (Kerkabarabás), Belatinc (Beletfalva), Bratonc (Murabarát), Brezovica (Lendvanyires), Csente (Csentevölgy), Cserencsóc (Cserföld), Dedes (Lendvadedes), Deklezsín (Murahely), Dobraföld (Szabadföld), Dobronok (Lendvavásárhely), Felsőbisztrice (Felsőbeszterce), Felsőlendvalakos (Felsőlakos), Filóc (Lendvahegyfalva), Gáborjánháza (Gáborjánfalva), Ganicsa (Lendvarózsavölgy), Gumilica (Lendvajózsefháza), Gyertyános (Lendvagyertyános).

Hidvég (Lendvahidvég), Hosszúfalu (Lendvahosszúfalu), Hottica (Murarév), — Izsakóc (Murasziget), Jakabfa (Lendvajakabfa), Jősec (Szentivánlak), — Kebele (Kebeleszentmárton), Kerkakálócfa (Kálócfa), Kis-Palina (Kispalfalva), Közép-Bisztrice (Középbiszterce), — Mellinc (Muramelence), Nagypalina (Nagypalfalva), — Renkóc (Lendvaerdő), — Sirelec (Órszentvid), Szombatfa (Lendvaszombatfa).

Turnischa (Bántornya), Zalaivánc (Lendvaivánc).

A csáktornyai járásban. Ferencfalva—Mikófa (Alsóferencfalva), Györgyike—Tündérlak—Nemesbükösd (Tündérlak), Magyaród (Kismagyaród), Mihályfalva (Kismihályfalva), Nagyfalva (Drávanagyfalva), Orség (Muragárdony), Réthát (Muraréthát), Stridó (Stridóvár), I. Hegykerület (Robádi hegy), II. Hegykerület (Szentorbánhegy), III. Hegykerület (Bánfihegy), IV. Hegykerület (Vashegy), VI. Hegykerület (Szentmargithegy), VII. Hegykerület (Szelenchegy), VIII. Hegykerület (Bocskaihegy), IX. Hegykerület (Farkashegy).

A kanizsai járásban. Karos (Zalakaros), Langviz (Hosszúvölgy), Murakeresztur—Kolátszeg (Murakeresztur), Német-Szent Miklós (Magyarszentmiklós), Sárszeg (Zalasárszeg).

A keszhelyi járásban. Keszhely-Polgárváros (Kiskeszhely), Kőszvényes (Zalakőszvényes), Kőveskut (Zalakőveskut), Szent-András (Hévízszentandrás).

A letenyei járásban. Csehi (Kiscsehi), Erdőfa (Senyeháza), Kis-Csernec (Csernec), Rátka (Murarátka), Szent-Margita (Szentmargitfalva), Tolmács (Kistolmács).

A novai járásban. Bollahida (Barlahida), Milej-Egyházség (Milej), Tárnok-Oroklán (Zalatárnok).

A pacsai járásban. Igrice (Zalaigrice), Orosztony-Baksaháza (Orosztony), Pacsa-Tüttös (Tüttös), Rád (Nemesrád), Sándorház (Nemessándorház), Szabar (Zalaszabar), Szent-andrás (Nemesszentandrás).

A perlaki járásban. Alsó-Hráscsán (Alsóharastyán), Alsó-Mihályovec (Alsómihályfalva), Alsó-Pusztákovec (Pusztafa), Benkovec (Zalabenkő), Csehovec (Csehfalva), Csukovec (Drávasiklós), Dekanovec (Dékánfalva), Derzsimorec (Dezsérlaka), Domasinec (Damása), Draskovec (Ligetvár), Hemusovec (Hemusfalva), Jurcsevec (Györgylaka), Nagy-Stefanovec (Muraujfalva), Opporovec (Drávafüred), Orehovica (Drávadiós), Palinovec (Alsópálfa), Pálovec (Alsópálfa), Podbrest (Drávaszilas), Szentmária (Muraszentmária), Szobotica (Kisszabadka), Szirelec (Muralövő), Turcsisce Dvorisce (Törökudvar), Vullária (Drávaollár).

A sümegi járásban. Csehi (Sümegcsehi), Galsa (Zalagalsa), Gyömörő (Zalagyömörő),

Hany (Nemeshany), Medgyes (Zalamegyes), Prága (Sümegprága), Sárosd (Szentimrefalva), Szegvár (Sümegszegvár).

A tapolcai járásban. Arács (Balatonarács), Csicsó (Balatoncsicsó), Gulács (Nemesgulács), Haláp (Zalahaláp), Kőves-Kálfa (Kőveskál), Petend (Zalapetend), Tördemic (Badacsony-tördemic).

A zalaegerszegi járásban. Bocföld (Bocföldre), Boldogfa (Zalaboldogfa), Boncodföld (Boncodfe), Cséb (Zalacséb), Döbréte (Babosdöbréte), Egyházas-Ozmánbük (Ozmánbük), Hásahagy (Zalahásahagy), Zalapataka-Fernekg (Zalapataka).

A zalaszentgróti járásban. Almás (Almásháza), Alsó-Aranyod és Felső-Aranyod (Aranyod), Alsó-Kustány és Felső-Kustány (Kustány), Kallós (Kallósd), Szentgrótpolgárváros (Kisszentgrót), Udvarnok (Zalaudvarnok).

H I R E K .

— **Egyházmegyei hírek.** Ley József, a tapolcai népszerű plébános, nagyváradi c. prépostot folyó hó 2-án benedíktálta és a főpapi jelvényekkel ellátta *Hornig* Károly megyés püspök. A szertartás a püspöki palota házi kápolnájában történt.

A megyés püspök *Dombay* Sándort Csabrendekről Keszthelyre, *Gyeny* Györgyöt Enyingről Csabrendekre helyezte át.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Várhelyi* György tanfelügyelő-ségi tölnekot, címzetes segédtanfelügyelőt a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába az 1904 évi I. törvénycikk értelmében megillető személyi pótlékkal segédtanfelügyelővé nevezte ki s szolgálattételre Zalavármegyébe rendelte.

— **Szobrot Rákóczinak!** Ezzel a jelszóval emeli kéri szavát a nemzethez Kassa város közönsége, amely hazafias feladatúltúzte ki, hogy II. Rákóczi Ferencnek, az utolsó nemzeti fejedelemnek, a kuruc vármegyék közepette, Kassa városában, egykor legjelentősebb védvárában, nagyanyjának s atyjának temetkező helyén s most már a Fejedelemtől és bujdosó társainak is örök nyugóhelyén, lovas szobrot emeljen.

Nemcsak Kassa városának régi vágyát, de a nemzetnek is forró óhaját kívánja ezzel a szobor-bizottság a megvalósítás stádiumába juttatni akkor, mikor a rendelkezésre álló, de természetesen távolról sem elegendő, mintegy 140.000 koronányi szoboralapnak gyarapítása céljából országos gyűjtésnek megindítását határozta el. A bizottságnak lelkes felhívása kétségkívül visszhangra is talál Rákóczi nemzetében s a nemzet áldozatkésztsége minden bizonnyal közel hozza az időt, midőn II. Rákóczi Ferencnek honfiai erényekben tündöklő nagyságát s a nemzet háláját pompás szoboremlék hirdeti a kuruc városnak főterén. A Rákóczi névnek el nem muló varázsa, a kuruc korszaknak lelkesítő emléke, a bujdosóknak temetését nemrégiben diadalmenetét avatott lelkesedésnek még meg nem gyöngült fölemelő hatása: sokkal hathatósabban támogatják a szobor-bizottságnak kérését, semhogy kételkedhessenek az iránt, hogy a nemzet áldozatkésztsége nem lesz kisebb annál a lelkesedésnél, amellyel a Fejedelemtől s bujdosó társainak porladó hamvait fogadta s nyugóhelyükre kísérte.

A szobor céljaira szánt hazafias adományokat Kassa szab. kir. város polgármesteri hivatala veszi át és nyugtázza.

— **Halálozás.** *Sólyomy* István ny. aljárásbíró és balatonedericsi földbirtokos folyó hó 7-én szívszélhűdésben meghalt. A boldogult halálhíre Sümegen is mély részvétet keltett. Sokszor megfordult városunkban, mint *Sólyomy* Tivadar járási főszolgabíró öccse és a vadásztársulatnak tagja. Szívenedélyes és szerencsés vadász volt a sümegi hajtóvadászatokon mindig résztvett. A legutóbbin is. De beteg ember volt. Szívujról és gyomorbántalmáról gyakran panaszkodott. Betegsége most hirtelen, váratlanul kioltotta életét, férnikora legszebb szakában. Este vacsora után hirtelen rosszul lett s pár óra múlva ki is szenvedett. Akik csak ismerték, mély

megilletődéssel gondolnak a rokonszenves férfi halálára. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. *Sólyomy* Istvánné szül. vintruppi Lippe Vilma báróné, özv. *Sólyomy* Lipótné szül. külsővathi tőreki *Tőreky* Klára, *Sólyomy* Irma férj. széchenyi *Szabó* Vilmosné, *Sólyomy* Tivadar, *Sólyomy* Malvin férj. köveskál Györfy Pongrácné a legmélyebb fájdalommal tudatják a legszeretőbb, legjobb férj, fiú és testvérnek, *Sólyomy* István nyug. kir. aljárásbíró és földbirtokosnak életének 45-ik, boldog házasságának 4-ik évében, január hó 7-én reggel 1/2 órakor, szívszélhűdésben történt gyászos elhunytát. A drága halott hült teteme január hó 9-én délután fél 3 órakor fog a róm. kat. szertartás szerint a balatonedericsi családi sírboltban örök nyugatomra tetetni. Az egyesztelő szent miseáldozat január hó 9-én délelőtt 10 órakor fog a balatonedericsi róm. kat. templomban a mindenhatónak bemutatni. Balatonederics, 1907. január 7. Áldás és béke lengjen drága porai felett! *Sólyomy* Tivadarné szül. *Stern* Malvin sógoróné. Vintruppi Lippe László báró cs. és kir. százados, széchenyi *Szabó* Vilmos, köveskál Györfy Pongrác az elhunyt sógorai. Széchenyi *Szabó* Irma, széchenyi *Szabó* Vilma, széchenyi *Szabó* Andor, széchenyi *Szabó* Ilonka, köveskál Györfy Jenő, köveskál Györfy Malvin, köveskál Györfy Károly, köveskál Györfy Olga unoka hugai és öccsei.

— **Előfizetési fölhívás.** Újévkor XV-ik évfolyamába lépett a *Sümeg és Vidéke*. E másfél évtized küszöbén visszatekintve lapunk pályájára, az öntudat tiszta érzésével írhatjuk, hogy tőlünk telhető erővel és buzgalommal iparkodtunk szolgálni Sümeg városának és vidékének minden rendű-rangú ügyét. Szolgáltuk avval a szeretettel és lelkesedéssel, amely bennünket e városnak és környékének népéhez fűz s avval az olthatatlan vágygal, mellyel e nép anyagi, szellemi és erkölcsi fejlődését lelkünk mélyéből kívánjuk. Szolgáltuk hiven, igazságosan, minden önérdék avagy személyi kultusz teljes kizárásával.

Ez a mult nyújt erőt a jövőre is. Rajta leszünk, hogy a 14 év munkájában megedett erővel dolgozzunk tovább is azokért az eszmékért, amely munkát a sajtó nemes, magasztos hivatása szab elénk.

Kérjük azonban közönségünket, hogy ebben a munkában sorakozzék mellénk anyag és szellemi támogatásával. Mert csakis együttes, kitartó munka vezet bennünket célunkhoz, hogy Sümegnek és vidékének haladását, fejlődését, virágzását minden téren előmozdíthassuk.

Lapunk előfizetési ára marad a régi. Jegyzők és tanítók fele áron rendelhetik meg.

Kérjük még egyszer a szíves támogatást, melyet kiérdemelni teljes erőnkől iparkodunk.

Tisztelettel

a Sümeg és Vidéke

szerkesztősége. és kiadóhivatala

— **Iparhatósági megbizottak választása.** A sümegi iparhatósági megbizottak választása folyó hó 9-én *Karácsony* Kálmán szolgabíró vezetésével megtörtént. A választás eredménye: *Eitner* Jenő, *Geiger* János, *Lukács* Gábor, *Klaffl* Lajos, *Gróf* József, *Jankó* Árpád, *Grünfeld* J., *Hercig* Bálint, *Lisli* Károly, *Beldicky* Kálmán, *Mészáros* Sándor, *Bazsó* Sándor, *Tóth* Lajos, *Darnay* Kálmán, *Paulinyi* József, *Vizvári* János, *Penc* Mihály, *Skálák* Mihály, *Prácer* Sándor és *Pék* Vidor. A megbizottak maguk közül az iparhatósági lajstromok megvizsgálására *Tóth* Lajost és *Darnay* Kálmánt, az inas iskola látogatására *Eitner* Jenőt, *Geiger* Jánost, *Klaffl* Lajost és *Mészáros* Sándort, a műhelyek megvizsgálására *Lukács* Gábort, *Gróf* Lajost, *Jankó* Árpádot, *Grünfeld* J.-t, *Hercig*

Bálandot, Liszli Károlyt, Beldicki Kálmánt, Vizvári Jánost, Penc Minályt, Skálák Mihályt, Prácer Sándort és Pék Vidort, a gyárak látogatására Bazsó Sándort és Paulinyi Józsefet jelölték ki.

— **Műkedvelő.** A katolikus legényegyesület évek során egész műkedvelő gárdát nevelt magának. Ez a gárda a múlt vasárnap, január 6-án ismét a közönség elé lépett. A Kisfaludy kaszinó nagytermében ültette föl sátorát s előadta Kasza Vilmosnak *Az erdők királya* című 3 felvonásos népszínművét. A nagy termet teljesen megtöltötte a közönség, bár városunk egyik-másik társadalmi osztálya teljesen visszahúzódott a színháztól. A kép, amelyet a nézőtér nyújtott, azért színes, eleven volt. Persze ez színt, ez eleveniséget a szebbnél-szebb menyecskék, leányok adták a néző térnek, kiknek tüde, aranyos bája sugárzott szerte a tágas teremben. Ugy 8-kor megcsendült a rendező csengője, fölgördült a sümegi vár képével díszített függöny s megkezdődött az előadás. Maga a darab a népszínművek ismert recipéje szerint készült. Komikus alakjai is jól ismert személyek. Műkedvelőknek azonban alkalmas, játszható és a közönség figyelmét is lekötő darab. Kivált olyan sikerült előadásban, mint a derék műkedvelők bemutatták. Eleven, gördülékeny, sima és egyenletes volt a játék s ebbe az összjátékba nem egy szereplő színésznek is becsületére való egyéni játékot vitt bele. A közönség teljes elismeréssel honorálta a műkedvelők derekas igyekezetét. Végig lebilincselte figyelemmel kísérte, a humoros helyzeteket kitörő derűtlenséggel fogadta. Egyenként nem méltatjuk a szereplők játékát. Hisz műkedvelők s vannak a darabban szerepek, amelyekből hivatásos színész sem tudott volna érdekes alakot teremteni. De méltánylasképpen megörökítjük neveiket: Bükkös Pál, cseráljai bíró, Timár János, Bükkösné, Dörnyei Margit, Marcsa, leányuk, Niederanger Hermin. Özv. Somogyiné, Molnár Mariska, Ferkó, fia, Pék Sándor, Kalamárius, notárius, Kis Lajos, Turán, kisbíró, Holba Lajos, Csattos, bakter, Havasi Kálmán, Turánné, Molnár Margit, Csattosné, Farkas Lujza, Csuri, cigány, Molnár László, Panna, cigányleány, Mátis Mariska, Örzse, kökényesi csaplárosné, Simon Mariska, Pista, fia, Fekete Ernő. Gönddöcs, esküdt, Jósár Sándor, Fekete, esküdt, Németh László, Paprikás, pandurhadnagy, Németh Ödön, 1-ső betyár, Lajki Imre, 2-ik betyár, Ersing Károly, 1-ső pandur, Gróf József, 2-ik pandur, Tavasz Ferenc. Dicsérettel kell adóznunk a darab betanítóinak: Horváth Mihály egyesületi másodelnöknek, és Hajós István jegyzőnek, akiknek fáradságos munkáját bizonyára a jól sikerült est fényesen jutalmazta. Az előadást reggelig tartó tánc követte. A tiszta jövődelem az egyesület házában alapját gyarapítja.

— **Eloszlatott szociálista gyűlés.** A múlt vasárnap szociálista gyűlést akartak tartani Csabrendeken. Két elvtárs meg is jelent Tapolcáról, hogy előadást tartsanak a népnek. De sem erkölcsi bizonyítványuk, sem semmiféle igazoló iratuk nem volt. Erre *Sólyom* főszerkesztő nem engedte meg a dikciózást. Maga a nép sem kívánta meghallgatni, mert hát minek küldtek ilyen embereket.

— **Bántalmazott szerkesztő.** Borbély György zalaegerszegi főgimnáziumi tanár. a *Magyar Paizs* szerkesztője. erős, sovíniszta hazafias érzéssel üldöz lapjában mindent, ami a magyar szellem, érzés és nyelv rovására történik. Emiatt a múlt vasárnap délután fölháborító támadásban részesült Komlós M. Miksa részéről. A dolgot a Magyar Paizs maga így beszéli el:

»Rövid ideig tartó, de igen kellemetlen jelenet folyt le vasárnap délután a Kereskedelmi és Társaskörben. Közgyűlés tartására megtelt a nagyterem. Borbély György tanár is tagja a körnek s amint ez alkalommal megjelent végig üdvözölve tagtársait, Breisachkal való kedélyes beszélgetés közben, váratlan és gyanútlan pillanatban jobb oldalról a jobb szemére kemény öklölcsapást kap. Aléltágából magához térve megtudta, hogy az előtte ismeretlen Komlós M. kereskedő tette az ütést, kit ezalatt már mély indignációval kitétek a teremből. Az idő rövidsége s a meglepetés miatt Borbély semminemű megtorlást ott nyomban nem tudott tenni. Néhány óra múlva azonban megtette a lépéseket minden irányban. — A merényletre az adott okot, hogy a Borbély felügyelete alatt levő Magyar Paizsban előbbi számában két cikkelyecske egy kanizsai és egy pesti kereskedő céget megrótt, amiért ezektől német feliratu levelek érkeztek Zalaegerszegre a Komlós névre. Komlós hihetileg magára nézve is bántónak találta a cikkekcskéket. — Pár napig tartó kis szemgyuladason kívül egyéb baj nem történt.

Borbély *Monspart* István és Ullman Ödön útján lovagias elégtételt kért Komlóstól. Erre hajlandónak is nyilatkozott. Segédeit azonban a kitűzött 24 órai határidőben a meghatározott helyen hiába várták. Ezek helyett a határidő letelte után valami levelet küldött, amelyben az elintézés elől kitérve, ennek okául saját véleményét tudatja. A fölháborító durva támadás miatt a Kereskedelmi Kör mély sajnálatát és megbotránkozását fejezte ki, egyben kitéte Komlós szüret a körből. Mivel a hős támadó a lovagias eljárás elől kitért, a bíróság előtt vonja kérdőre Borbélyt.

— **Köszönet.** A sümegi kat. legényegyesület 1907. évi január 6-án tartott műkedvelői előadásán felülfizettek: Németh János plébános 18 K, Sümegi Tivadar 5 K, Vendel János, Hetey Károly, Gúttmann Hugó dr. 3 3 K, M. Kossa Gusztáv 2:20 K, Hetey Endre, Éles Károly, Pap József, Beretzky Gyula 2—2 K, Funt Sándor, Jakab Imre, Németh Sándor, Sarlaj Jenő 1:20—1:20 K, Csigó Mária, Bródy Kálmán, Oszkai L., Balogh L., Kiss Antal, Berger Sándor 1—1 K, Kun Sándor 80 f, Nagy István, Totola Imre, Tamás János, Krajcár Imre, Krajcár Lajos, Krajcár György, Fekete József, 60—60 f, Szegedy János 50 f, Dörnyei Lajos, Holler Istvánné, Horváth József, ifj. Taschek Jánosné, Kerekes Ferenc, Hámosi Mihály, Liszli Károly, Joós Antal, Bazsó József, Horváth Lajos, Losz Henrik, Máté Mihály, 40—40 f, Szafnauer János, 30 f., Bódis Ignác, Kigyósi János, Joós József, Szele Kálmán, Holba József, Klenner Mihály, Nagy József, Markó Kálmán, Dankovics Mihály, N. N., Mike Dezső, Markó Ferenc, Böhm Testvérek, Pénzügyőri szakasz, Simon Ignác, Steiner Lajos, 20—20 f. Fogadják a nemes szívű adakozók ez uton is a kat. legényegyesület hálás köszönetét.

— **A Zalamegyei Gazdasági Egyesület** e hó 7-iki gyűlésén Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter átiratára felelve első sorban a Budapest—tapolcai vasút építését tartja fontosnak. Ajánlja továbbá a Tapolca—Keszthelyi és a Kiscell—csáktornyai és a Keszthely—zalaegerszegi vasutakat a miniszter figyelmébe. Javasolja a Zalaegerszeg—zalaötvői vicinális, továbbá a Túrje—rumi vonal, valamint a Nagykanizsa—letenyi vasút kiépítését. Végül a Devecser—Csabrendek—Sümeg és Sümeg—hévízi vonalak megépítését. Liebbardt Márton, a debreceni m. kir. állami dohánytermelő kísérleti állomás asz-

szisztense az egyesület meghívása a gyűlésen a dohánytermelésnek Zalavármegyében leendő meghonosításáról olvasott föl. A gyűlés határozatilag kimondta, hogy két-három dohánytermelési kísérleti telepet létesít és pedig egyelőre a Balaton vidéken és a Muraközben. Ha a telepeken a kísérlet jó eredménnyel jár, akkor a termelési engedélyt ki fogják eszközölni. Végül a gyűlés a mezőgazdasági munkássággal foglalkozott és fel szólítja azokat a gazdákat, kiknél munkashiány mutatkozik, forduljanak az egyesülethez, mely segítségükre lesz.

— **Zalamegye új jegyzőségel.** A belügyminiszter ez év január hó 1-től kezdődő hatállyal Zalamegye területén 11 új körjegyzőség felállítását hagyta jóvá. Az új jegyzőségek, melyekre a pályázatot még e hó folyamán kiírják, a következők: Alsó-Dörögicse, Bratonc, Boncodföld, Borsfa, Gutorföld, Kis-Görbő, Resznek, Szentandrásháza, Zala- és Zorkóháza.

— **Vásár.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Letenyén f. hó 10-ére engedett pótvásárt e hó 19-én, a szeptember hó 9-ére eső országos vásár 1907. évben kivételesen 1907. évi szeptember hó 3-án, az 1907. évi november hó 30-ára eső országos vásár 1907. november 25-én s végül az 1907. december hó 28-ára eső országos vásár kivételesen 1907. évi december hó 30-án tartassék meg.

— **Minden szőlőbirtokos részére** nagy fontossággal bír az oltványok kiválasztása és mikénnyel kezelése. Erre nézve készséggel ad utbaigazítást a szakzerű és lelkiismeretes vezetés alatt álló és kitűnő hírnévnek örvendő Milleniumtelep Nagyöszön. Torontálmegeye, melynek remek kiállítású és műmellékletekkel ellátott magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főrajegyzéke minden érdeklődőnek ingyen és bérmentve megküldetik.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Nyílt-tér.

E rovatban közölteikért nem felelős a szerkesztő.

Fogműterem.

Tapolcán minden hó 20-tól 27-ig.

WELLNER GYULA

veszprémi fogász fiók-műterme

Tapolca, Eibesütz szálloda.

Készít minden a modern fogászat körébe vágó műveleteket, jótállással. Szájpadlás nélküli műfogak.

Képeslevelezőlapok

dús választékban kaphatók

Horvát Gabornál, Sümegen.

Szükségleteinket a következő Kereskedőknél és iparosoknál zserrezzükbe:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztalos. Széchenyi-u.

BORSÓS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-utca.

Használt és új

írógépek

(200 koronától
feljebb
jótállással)

sokszorosító készülékek

és kellékeik, modern irodaberendezési tárgyak kaphatók
Würzburger és Társa betéti társaságnál, Budapest V., Szabadság-tér 4.

BÖHM PAL divatáru-kereskedő, vászon gyári raktár.

DARNAY KALMÁN vas- és fűszerkereskedő. Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

GRÜNFELD J. férfi és angol női szabó, nagy választéku szövetraktár.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

HERCZIG BÁLINT épület- és butoraszta- los, sirkoszoru, érc- és fakoporsó dús vá- lasztékban. Városháza-ucca 593. sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus- féle Áruház mellett.

JOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és borüg- ynök. Mihályfai-ucca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butoraszta- los. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-rakt.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gép- raktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád- ucca 287. sz.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON. FIA áruháza. Kos- suth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és a cseri henger-műmalom liszteladása. Deák Ferenc-ucca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth ucca

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabo- nacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.

SKALÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SÖVÉNY JÁNOS épület- és butoraszta- los. Árpád-ucca 286.

SZELE KALMÁN benzin motor- és cséplő- géptulajdonos. Temető-ucca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és cimfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az »Arany-bárány«-hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállal- kozó. Árpád-ucca 145sz.

TÓTH GYULA férfi szabó. Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

WEISZ IGNÁC vendéglője, Rendeki-ucca.

ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdo- nos. Gabonacsere.

Eladó szálló.

Egy jó karban levő kicsinyes szálló a Rákóczy-kut közelében eladó. Bőve- bet Geiger Jánosnál, Sümegen.

Házeladás.

Sümegen a Rendeki-utcában a volt Pataky-féle ház, mely áll 6 szoba, konyha, 4 lóra istálló, kocsiszín, kut, tágas ud- var s minden egyéb mellékhelyiségből, szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosí- tást ad a kiadóhivatal.

Kiadó kovácsműhely.

Az Árpád-uccában forgalmas helyen 50 év óta fennálló kovácsműhely 1907. április 24-től kezdve kiadó.

Dörnyey Dénes tulajdonos.

A néptakarékpénztár részvénytársaságnál Nagy-Kanizsán

Főtér, Bayer cukrász-féle ház,

heti egy korona befizetés s csekély pótdíj ellenében

1000 azaz egyezer koronát

biztosíthat magának minden 20 és 60 év közötti ember, aki az intézetnek ujonnan szer- vezett takarékbiztosítási osztályába előzetes orvosi vizsgálat alapján tagul belép.

A segélyegyleti módon teljesítendő heti befizetések mint takarékbetétek 4°/₁₀-kal ka- matoztatnak és barmikor kivethetők.

Ha a befizető heti befizetéseit 15 éven át pontosan teljesíti, a 15 év végén minden egy korona heti befizetés ellenében ezer koronát kap a »Néptakarékpénztár« részvény- társaságtól.

Amíg a befizetések folyamatban vannak, a befizető halála esetén, tekintet nélkül arra, hogy mennyi befizetés történt, minden egy korona heti befizetés ellenében 1000 koronát kap a befizető által kijelölt kedvezményezett, vagy a törvényes örökös a haláleset igazolása után 30 nap alatt.

Ezen, a haláleset alkalmával esedékes összegnek, a vonatkozó szabályok szerinti pontos kifizetését az előkelő hollandi „DORDRECHT“ életbiztosító társaság (Ma- gyarországi fiókja: Budapesten, Marokkai-utca 2, saját palota) biztosítja és a »Néptaka- rékpénztár« részvénytársaság Nagykanizsán eszközli.

Nők és férfiak egyforma díjat fizetnek! Semmiféle költség nem számítatik!

E befizetések alapján kölcsönök is adnak.

Vidékiek befizetése postatakarékpénztár útján költség nélkül eszközölhetők.

Részletes felvilágítások a hivatalos órák alatt délelőtt fél 8-tól 12-ig, d. u. 3-5 óráig mindenkinek készséggel adnak.

A „Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán“

felhívja a közönség figyelmét arra is, hogy a Nagykanizsai Kereskedelmi s Ipar- bank által eddig folytatott

z á l o g ü z l e t e t

átvette s tovább folytatja. — Ezen üzletágban

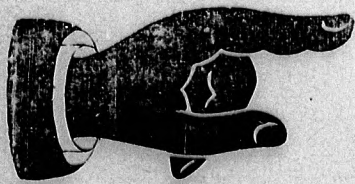
értékpapírokra, arany- és ezüstneműekre

az érték 85% áig utólagos kamatfizetésre zálogkölcsönök adnak.

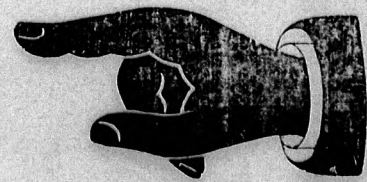
Vidéki megbízások posta útján is feladhatók s azonnal elintéztetnek.

Tisztességes és megbízható üzletszerzők minden városban és községben alkalmaztat- nak. — Ajánlatok mielőbb beküldendők.

Az igazgatóság.

— Sárqipő (galoschni). Duplaerős, urak- nak frt 1.65, hölgyeknek 1.10. Nyelves, uraknak frt 1.70, nyelves hölgyeknek frt 1.40. Würzburger Jakabnál, Sümegen.

Hirdetéseket

jutányos áron

felvesz

a kiadóhivatal.

10 db óra megrendelésénél egyet **ingyen** küldök.

Az új század
legnagyobb találmánya
csak
2 frt. 55 kr.

A nem rég feltalált **Systeme-Roskopf-Patent** jegyű nickel remontoir zsebóra, 36 órás szerkezettel, percekre pontosan járó, másodpercmutatóval 3 évi jótállással. Egy elegáns óralánc és 5 dísz tárgy **ingyen** lesz mellékelve.

Nem megfelelőnél a pénz vissza, tehát kockázat ki van zárva. Szétküldi utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

M. J. Holzer's Wwe, Marie Holzer

óra és aranyáru gyári raktár nagyban, Kra'rau, Dietelsg. 73. St. Sebastiangasse 26.

A cs. és kir. áll. hivatalnokok szállítója. Képes árjegyzék **ingyen** és bérmentve.

Ügynökök kerestetnek.
Hasonló hirdetések utánzatok.

10 db óra megrendelésénél egyet **ingyen** küldök.

Gyomorbetegeknek!

Mindazoknak, kik meghűlés vagy a gyomor túlterhelése által, valamint hiányos, nehezen emészthető, forró vagy hideg ételek élvezete, vagy kicsapongó életmód által gyomorbetegséget kaptak, úgymint:

gyomorkatarrhus, gyomorgörcs, gyomorfájás, nehéz emésztés, vagy elnyálkásodás, egy jó házi szer ajánlunk, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a szer a **Hubert Ullrich-féle növénybor.**

Ez a növénybor kitűnő, gyógyerővel bíró növényekből és jó borból van készítve, erősíti és feléleszti az ember emésztőszervezetét. A növénybor eloszlatja az emésztési zavarokat és különösen hat a vér ujjaképződésére.

A növénybor idejekorán való használata a gyomorbántalmakat legtöbbször már csirájában elfojtja. Azért ne mulassza el senki azt idejekorán használni. Tünetek, úgymint: **fejfájás, büfögés, gyomorégés, gyomorémelygés, hányás,** melyek elévült **gyomorbetegségek**nél mind hevesebben lépnek fel, néhányszori ivás után eltűnnek.

Székszorulás és ennek kellemetlen következményei, mint **elfogódás, bélgörcs** **szívdobogás, álmatlanság,** valamint vérszorulás a májban, lép- és vese bántalmak a növénybor által gyakran gyorsan eloszlatnak. A növénybor megszünteti a nehéz emésztést és könnyű székelés által eltávolítja az alkalmatlan anyagokat a gyomorból és a belekből.

Szikár, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés legtöbbször a rossz emésztés, hiányos vérképződés és a máj beteg állapotának következményei. **Étvágytalanságban, ideges lehangoltság, rossz kedélyhangulat,** gyakori **fejfájás** és **álmatlanságban** sin dnek gyakran ilyen személyek.

A növénybor az elgyöngült életerőnek új láktetést ad. A növénybor fokozza az étvágyat, előmozdítja az emésztést és táplálást, gerjeszti az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, csillapítja a felzúgott idegeket és új **életkedvet** ad. Számos elismerés és hála nyilatkozat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható 3 és 4 koronás üvegekben a sümegi, veszprémi, tapolcai, dombóvári, nagykanizsai, zalaegerszegi, pápai, székesfehérvári gyógyszerárakban, valamint Magyarország és Ausztria minden nagyobb és kisebb helyiségeinek gyógyszerárakban. — A sümegi gyógyszerár is szétküld 3 és több üveg növénybort eredeti áron Magyarország és Ausztria minden helységébe.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kréjunk kifejezetten **HUBERT ULLRICH-féle** növénybort!

Növényborom nem titkos szer, alkatrészei: Malagabor 450,0, horkó 100,0, glicerin 100,0, vörösbőr 240,0, eperszafi 150,0, cseresznyeszafi 320,0, manna 30,0, ánizs, helenagyökér, amerikai erősgyökér, édesgyökér, kalmuszgyökér aa 10,0. Ezen alkatrészek keverendők!

HORVÁT GÁBOR

Könyvnyomdája, Könyvkötészete,

Könyv-, papir-, író- és rajzeszköz-kereskedése, Kőrszéknyomtatványraktára
SÜMEGEN.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy modern igényeknek megfelelő könyvnyomdám

könyvkötészettel

bővíttem ki. Elvállalom jutányos áron iskolakönyvek, regények, folyóiratok, hivatalos közlönyök, imakönyvek és bármilyen tudományos és írói művek bekötését papir, vászon- és bőrútanatú vászonba, a legkülönfélébb színekben, továbbá minden e szakmába vágó munkát.

Könyvnyomdamban

készítek mindennemű nyomtatványokat, úgymint: névjegyek, levélpapírok, borítékok, számlák, jegyzékek, nyugták, körlevelek, levelezőlapok, táblázatok és falragaszokat, továbbá gyászjelentések, meghívók, belépőjegyeket, számadások, zármérlegeket és folyóiratokat, úgyszintén bármilyen írói műveket és hivatalos nyomtatványokat, izléses kivitelben és jutányos áron.

Kiváló tisztelettel

Költségvetés és minták díjtalanul.

özv. Horvát Gáborné.